

ESI- JA PERUSOPETUKSEN SEKÄ AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNAN JÄRJESTÄJÄKOHTAINEN KYSELY

Valtionosuuden määrittämiseksi tarvittavat tiedot kerätään opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) perusteella.

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) 58 §:n ja asetuksen (1766/2009) 25 §:n mukaan kuntien ja oppilaitosten valtionosuuksien ja rahoituksen laskemista ja määrittämistä varten tarvittavat tiedot tulee ilmoittaa 10 päivän kuluessa tilastointipäivästä (20.9.).

ESI- JA PERUSOPETUKSEN SEKÄ AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNAN JÄRJESTÄMISEN KARTOITUS KUNTANNE OSALTA 20.9.2021

Tallennusjärjestelmässä ja koontilistalla järjestämisen kartoitus -lomake on näkyvässä vain niille valtionosuudensaajille, joilla aikaisemmin on ollut toiminnan siirtämissä. Lomaketta ei tarvitse täyttää, jos toimintaa (esiopetus, perusopetus, aamu- ja iltapäivätoimintaa) ei ole siirretty. Jos lomaketta ei ole tallennusjärjestelmässä eikä koontilistalla ja toimintaa on kuitenkin siirretty joltain osin, ilmoitetaan asiasta Opetushallituksen valtionosuuksille sähköpostiosoitteella valtionosuudet@oph.fi.

K1-kohdassa ilmoitetaan, onko kunta siirtänyt varhaiskasvatuksen yhteydessä tapahtuvan esiopetuksen järjestämisen kokonaan toiselle kunnalle tai kuntayhtymälle (ml. kuntien ja kuntayhtymien liikelaitokset ns. yhteistoiminta-alue).

K2-kohdassa ilmoitetaan, onko kunta siirtänyt opetustoimen yhteydessä tapahtuvan esiope- tuksen järjestämisen kokonaan toiselle kunnalle tai kuntayhtymälle (ml. kuntien ja kuntayhtymien liikelaitokset ns. yhteistoiminta-alue).

K3-kohdassa ilmoitetaan, onko kunta siirtänyt perusopetuksen järjestämisen kokonaan toiselle kunnalle tai kuntayhtymälle (ml. kuntien ja kuntayhtymien liikelaitokset ns. yhteistoiminta-alue).

K4-kohdassa ilmoitetaan, onko kunta siirtänyt perusopetuslain mukaisen aamu- tai iltapäivätoiminnan järjestämisen kokonaan toiselle kunnalle.

PERUSOPETUKSEEN VALMISTAVA OPETUS

Perusopetukseen valmistavan opetuksen läsnäolokuukaudet ilmoittavat kaikki perusopetukseen valmistavaa opetusta järjestävät Manner-Suomen kunnat sekä perusopetukseen

valmistavaan opetukseen opetus- ja kulttuuriministeriön järjestämisluvan saaneet rekisteröidyt yhteisöt, kuntayhtymät, säätiöt ja valtion oppilaitokset.

Perusopetukseen valmistava opetus on tarkoitettu niille esi- ja perusopetusikäisille maahanmuuttajataustaisille oppilaille, joiden valmiudet eivät riitä perusopetuksen ryhmässä opiskeluun. Perusopetukseen valmistavaan opetukseen voivat osallistua oppilaat, joiden perusopetuksen suorittaminen ei ole vielä päättynyt. Perusopetuksen suorittaminen päättyy, kun perusopetuksen oppimäärä on suoritettu tai viimeistään sen lukuvuoden koulutyön päättyessä sinä kalenterivuonna, jona oppilas täyttää 17 vuotta.

Läsnäolokuukaudella tarkoitetaan 30 kalenteripäivän pituista ajanjaksoa. Kesäkeskeytystä eikä loma-aikoja lasketa läsnäolokuukausiin. Yhden oppilaan läsnäolokuukausia voi olla enintään 9. Mikäli osa oppilaan perusopetukseen valmistavan opetuksen opinnoista on jo suoritettu, voi tässä ilmoittaa vain jäljellä olevat läsnäolokuukaudet. Yksityinen opetuksen järjestäjä voi ilmoittaa enintään sen kuukausimäärän, joka saadaan, kun opetus- ja kulttuuriministeriön järjestämisluvan osoittama opiskelijoiden enimmäismäärä kerrotaan luvulla yhdeksän.

Esimerkki: Oppilaalle A kertyy 1.8–31.12.2020 välisenä aikana 4 läsnäolokuukautta ja oppilaalle B kertyy 3 läsnäolokuukautta. Opetuksen järjestäjä ilmoittaa yhteensä 7 läsnäolokuukautta.

Kyselyssä ilmoitetaan vain kokonaisia oppilaskohtaisia toteutuneita 30 kalenteripäivän pituisia läsnäolokuukausia. Vajaaksi jäävät läsnäolokuukaudet ilmoitetaan sille ajanjaksolle, kun 30 kalenteripäivän jakso täyttyy.

Kesäkeskeytystä ei lasketa läsnäolokuukausien päiväkertymiin. Myöskään seuraavia koulujen loma-aikoja ei huomioida läsnäolokuukausien laskennassa: joululoma, hiihtolomaviikko ja syysloma.

Esimerkki: Oppilaalle A on kertynyt 31.12.2020 mennessä 5 täyttä läsnäolokuukautta ja 14 läsnäolopäivää. Silloin ajalle 1.8–31.12.2020 ilmoitetaan oppilaalta A 5 läsnäolokuukautta. Ilmoittamatta jääneet 14 päivää otetaan huomioon, laskettaessa läsnäolokuukausia seuraavalle kaudelle (1.1.2021-31.7.2021).

Esiopetus- ja oppivelvollisuusikäisten perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaiden toteutuneet läsnäolokuukaudet ajalla 1.1.–31.7.2020

Kohdassa B1 vahvistetaan Opetushallitukselle 20.9.2020 ilmoitettu esiopetus- ja oppivelvollisuusikäisten maahanmuuttajien perusopetukseen valmistavan opetuksen läsnäolokuukausien määrä. Tallennusjärjestelmään on esitätetty aikaisemmin ilmoitettu määrä kohtaan Ilmoitettu Opetushallitukselle 20.9.2020 Jos esitätetty määrä on oikein, merkitään B1-kohdan Toteutuneet läsnäolokuukaudet -kohtaan sama läsnäolokuukausien määrä. Jos esitätetty määrä on virheellinen, merkitään kohtaan B1-kohdan Toteutuneet läsnäolokuukaudet -kohtaan oikea toteutuneiden läsnäolokuukausien määrä ajalta 1.1.-31.7.2020.

Esiopetus- ja oppivelvollisuusikäisten perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaiden toteutuneet läsnäolokuukaudet ajalla 1.8.–31.12.2020

Kohdassa B2 opetuksen järjestäjä ilmoittaa perusopetukseen valmistavan opetuksen toteutuneet läsnäolokuukaudet ajalla 1.8.–31.12.2020.

Esiopetus- ja oppivelvollisuusikäisten perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaiden toteutuneet läsnäolokuukaudet yhteensä vuonna 2020

Kohdassa B3 opetuksen järjestäjä ilmoittaa perusopetukseen valmistavan opetuksen toteutuneet läsnäolokuukaudet yhteensä koko kalenterivuodelta 2020.

Vuoden 2022 perusopetukseen valmistavan opetuksen ennakkollinen valtionosuusrahoitus lasketaan vuoden 2020 läsnäolokuukausien toteumaan perustuvalla arvioidulla suoritemäärällä, joka ilmoitetaan tässä kyselyssä. Vuoden 2022 ennakkollinen rahoitus tarkistetaan toteuman mukaisesti vuoden 2024 valtionosuusrahoituksen laskennan yhteydessä.

Opetus- ja kulttuuriministeriö voi opetuksen järjestäjän hakemuksesta muuttaa vuoden 2020 toteumaan perustuvaa arviota merkittävän muutoksen perusteella. Hakemus perusopetukseen valmistavan opetuksen vuoden 2022 ennakkollisen rahoituksen perusteena olevaan arvioon on tehtävä syyskuun 2021 loppuun mennessä vapaamuotoisella hakemuksella, joka toimitetaan Opetushallituksen kirjaamoon.

Esiopetus- ja oppivelvollisuusikäisten perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaiden toteutuneet läsnäolokuukaudet 1.1.–31.7.2021

Kohdassa C1 opetuksen järjestäjä ilmoittaa perusopetukseen valmistavan opetuksen toteutuneet läsnäolokuukaudet 1.1.–31.7.2021.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaat 20.9.2021

Kohdassa D1 ilmoitetaan 20.9.2021 tilanteen mukainen esi- ja perusopetusikäisten maahanmuuttajien perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilasmäärä yhteensä.

PERUSOPETUSLAIN MUKAINEN AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINTA

Lomakkeella kysytään perusopetuslain (POL 628/1998, muutettu 1081/2006) mukaista oppilaiden aamu- ja iltapäivätoimintaa. Kunnat ilmoittavat itse järjestämänsä, avustamansa ja ostopalveluna toteuttamansa aamu- ja iltapäivätoiminnan oppilas- ja ohjaustuntitiedot. Toimintaan voivat osallistua kunnan ylläpitämien koulujen oppilaiden lisäksi kunnassa sijaitsevien kuntayhtymien, yhteisöjen, säätiöiden, yliopistojen harjoittelukoulujen ja valtion koulujen toiminnan kohderyhmään kuuluvat oppilaat.

Esiopetuksessa olevat oppilaat eivät kuulu aamu- ja iltapäivätoiminnan piiriin, vaan esiopetuksessa olevien oppilaiden mahdollinen aamu- ja iltapäivätoiminta järjestetään varhaiskasvatuksena.

Kunnat, joilla perusopetuslain mukaista koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa sekä suomenkielisen että ruotsinkielisen opetustoimen yhteydessä, ilmoittavat ohjaustunnit tallenusjärjestelmässä kahdella eri lomakkeella.

Perusopetuslain mukaiseen aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuvien oppilaiden määrä 20.9.2021

Kohdassa A1 ilmoitetaan kunnassa sijaitsevien koulujen vuosiluokkien 1 ja 2 oppilaille sekä vuosiluokkien 3–9 erityistä tukea saaville järjestettyyn aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuvien oppilaiden lukumäärät 20.9.2021 tilanteen mukaan. Kunta ilmoittaa itse järjestämiensä, ostopalveluna hankkimansa ja avustamansa toiminnan oppilasmäärät. Oppilasmäärään ilmoitetaan myös kunnassa sijaitsevien kuntayhtymien, yhteisöjen, säätiöiden, yliopistojen harjoittelukoulujen ja valtion koulujen oppilaat, jotka osallistuvat toimintaan. Sama oppilas ilmoitetaan aamu- ja iltapäivätoimintaan vain kerran. Oppilasmääriin ja oppilasryhmiin, joiden perusteella ohjaustunnit ilmoitetaan, ei saa sisällyttää esiopetuksen oppilaita. Pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaat, jotka osallistuvat esiopetukseen 7-vuotiaana, eivät kuulu aamu- ja iltapäivätoiminnan piiriin. Oppilaat, jotka aloittavat muusta syystä perusopetuksen vuotta säädettyä myöhemmin, eivät myöskään kuulu esiopetusvuotenaan koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan piiriin.

Perusopetuslain mukaisessa aamu- ja iltapäivätoiminnassa annettujen eli toteutuneiden ohjaustuntien määrä syyslukukaudella 2020

Kohdassa A2 ilmoitetaan syyslukukaudella 2020 toteutuneiden aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaustuntien lukumäärät erikseen omana toimintana, ostopalveluna ja avustettuna toimintana järjestetyn toiminnan osalta.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan ryhmällä tarkoitetaan koulussa tai muussa soveltuvassa paikassa olevaa toimintayksikköä. Ryhmiä voi olla toimintapaikassa useampia, mutta joka ryhmässä on vähintään yksi ohjaaja, joka vastaa ryhmän toiminnasta. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa ei ole määritelty ryhmäkokoja. Ohjaustunteja laskettaessa otetaan huomioon myös ryhmän sisällä tapahtuva eriyttäminen pienempiin ryhmiin. Tällaisessa pienryhmässä tulee olla vastuullinen ohjaaja ja ryhmän koko saattaa olla pienempi esim. erityisoppilaiden vuoksi.

Ohjaustunneilla ei tarkoiteta oppilastunteja. Lomakkeella ilmoitetaan ainoastaan perusopetuslaissa tarkoitetun koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaustunnit. Ohjaustuntien lukumäärään **ei sisällytetä** taiteen perusopetuksen eikä koulun kerhotoiminnan tunteja tai muuta koulupäivän yhteydessä toteutuvaa harrastustoimintaa, vaikka ne olisivat toimintasuunnitelman mukaan järjestetty osana aamu- ja iltapäivätoimintaa, koska sama tuntimäärä ilmoitetaan vain yhden kerran (ks. perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet, OPH 1/011/2011).

Perusopetuslaissa tarkoitetun aamu- ja iltapäivätoiminnan **toteutuneeseen ohjaustuntien määrään** yhteensä sisältyy lain mukainen keskimäärin vähintään 3 tai 4 tuntia/päivä/ryhmä **sekä** sitä laajempaa toteutettua aamu- ja iltapäivätoimintaa. Lain edellyttämää laajuutta vähäisempänä toteutettua toimintaa ei myöskään ilmoiteta tuntimäärässä.

Ohjaustuntien määrän voi laskea toimintaryhmien kautta (ryhmien lukumäärä x ryhmälle tarjottu tuntimäärä työpäivän aikana yhteensä (aamupäivä + iltapäivä) x lukukauden työpäivien määrä).

Kohdan A2.1 ohjaustuntien määrään luetaan keskimäärin 3 tuntia/päivä/ryhmä

(=570 tuntia/työvuosi) toteutettu perusopetuslain edellyttämä aamu- ja iltapäivätoiminta (POL 1081/2006).

Kohdan A2.2 ohjaustuntien määrään luetaan keskimäärin 4 tuntia/päivä/ryhmä (=760 tuntia/työvuosi) toteutettu perusopetuslain mukainen aamu- ja iltapäivätoiminta (POL 1081/2006).

Kohdan A2.3 ohjaustuntien määrään luetaan laajempaan toteutettu (4 tunnin ylittävä osuus) oppilaiden perusopetuslain mukainen aamu- ja iltapäivätoiminta.

Esimerkki 1:

Oletetaan, että kunta järjestää toimintaa ryhmälle A aamulla 3 tuntia ja iltapäivällä 4 tuntia eli yhteensä 7 tuntia päivässä lukukauden (=90 työpäivää) aikana. Tällöin ohjaustunnit ilmoitetaan siten, että ohjaustunneista 4t/päivä eli $1*4*90=360$ tuntia ilmoitetaan kohdassa A2.2 ja loput ryhmän A ohjaustunneista (=7t/päivä-4t/päivä=3t/päivä) eli $1*3*90=270$ tuntia ilmoitetaan kohdassa A2.3.

Jos kunta järjestää samassa toimintapaikassa toimintaa ryhmälle B iltapäivällä 3 tuntia, ilmoitetaan tästä ryhmästä ohjaustunnit $1*3*90=270$ tuntia kohdassa A2.1.

Varhaiskasvatuksen yhteydessä yksittäisille perusopetuksen oppilaille järjestetystä toiminnasta voidaan laskea vain yhtä ryhmää vastaava ohjaustuntimäärä.

Esimerkki 2:

Jos kolmella perhepäivähoitajalla ja päiväkodissa on yksittäisiä aamu- ja iltapäivätoiminnan oppilaita, ilmoitetaan tästä toimintamuodosta yhden ryhmänohjaustuntimäärä keskimääräisen päivittäisen toiminnan mukaisesti.

Perusopetuslain mukaisessa aamu- ja iltapäivätoiminnassa annettujen eli toteutuneiden ohjaustuntien määrä kevätlukukaudella 2021

Kohdassa A3 ilmoitetaan kevätlukukaudella 2021 toteutuneiden aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaustuntien lukumäärät. Ohjaustunnit ilmoitetaan kohdan 2 ohjeen mukaisesti.